
Лесюк О. В.

Бібліотека, Університет митної справи та фінансів (м. Дніпро, Україна)

МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ВИДАВНИЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Розглянуто тенденції розвитку масових комунікацій в умовах глобалізації. Окреслено напрямки розвитку нових інноваційних форм видавничої галузі як форми комунікацій.

Ключові слова: міжнародні комунікації; видавнича діяльність; книговидання; інформаційне суспільство

Lesiuk O. V.

Library, University of Customs and Finance (Dnipro, Ukraine)

GLOBAL COMMUNICATION PROCESSES AS AN IMPACT FACTOR ON PUBLISHING ACTIVITIES

The tendencies of development of mass communications in the conditions of globalization are considered. Development directions of new innovative forms of publishing industry as a form of communication are outlined.

Keywords: international communications; publishing activity; book publishing; information society

Збільшення інформаційних потоків та джерел інформації, зростання використання цифрових, мобільних і соціальних медіа-технологій впливають на життя суспільства, поширюючи принципово нові моделі соціальної інтеграції, комунікації, суспільно-політичної активності визначають сучасні виклики і тенденції розвитку креативних індустрій та засобів масової інформації потребують детального розгляду та аналізу. Сучасний етап розвитку глобальної комунікації обумовлено використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та інфраструктури.

Сучасний етап розвитку комунікаційних процесів характеризується наступними тенденціями:

- діджиталізація - переведення всіх засобів масової інформації в цифровий формат;
- конвергенція – процес інтеграції, зближення різних технологій;
- мультимедіатизація – пропозиція споживачу одного й того ж інформаційного продукту через максимально можливу кількість каналів;
- інтерактивність – здатність інформаційно-комунікаційної системи реагувати на дії її користувача [2].

Ключові ознаки нової комунікативної дійсності – це інтерактивність і конвергенція; орієнтація на індивідуальні потреби користувачів, адаптація соціуму до нових культурних ролей, що пропонує мережа, створення нової публічної сфери, фрагментація і внутрішнє розмивання «медіа-інститутів», зменшення соціального

контролю.

Культурні та освітні індустрії стали об'єктом економічних відносин і комунікаційних зв'язків, вони трансформуються у ланку креативних індустрій і характеризуються активним розвитком творчої сфери послуг. Процеси цифровізації відкрили новий простір для розвитку новітніх технологій у сфері діяльності медіа і видавництва, нових видавничих практик і відповідних їм бізнес-моделей. Дуже суттєво за останнє десятиріччя змінився ринок інформаційних послуг.

Книговидання є однією з головних галузей креативної економіки, складовою культурної та освітньої сфери. Показники випуску книжкової продукції слугують індикаторами культурного розвитку країни. Книга в структурі медіа не посідає провідних позицій, але тим не менш має стабільний процент використання та закупівлі продукції з точки зору обсягів споживання. Динамічно зростають цифрові продукти. Основна тенденція — подальша персоналізація, індивідуалізація, гнучка настройка контенту.

Основними тенденціями розвитку сучасної видавничої справи за кордоном та в Україні виступають:

- глобалізація книжкового ринку;
- скорочення традиційного книговидання;
- формування розгалуженої конкурентної структури галузі;
- трансформація видавництва з «книжкових» на «виробників розважального продукту»;
- уповільнення темпів приросту електронного книговидання, споживання і стабілізація співвідношення електронного та нонелектронного книговиробництва;
- впровадження комплексних технологічних, продуктових та організаційних інновацій.

Спільними проблемами світового книговидання є зростання витрат на здійснення виробничої та діяльності збуту внаслідок зменшення тиражності та зростання цін на витратні матеріали; зменшення інтересу до книжкової продукції та читання через брак вільного часу, поширення альтернативних засобів розваг; зростання витрат на підготовку електронних книг; нелегальне використання видавничої продукції. Серед тенденцій останніх років — приріст виробництва і споживання аудіокниг, електронних книг, зростання продукції формату «Open access publishing» та формування відкритих видавничих платформ.

Спостерігається орієнтація на одночасний друкований, цифровий та мобільний паблішинг; кросплатформність; створення мультимедіавидань, що поєднують інтерактивні ілюстрації, аудіо-, відеоефекти. Простежуються тренди збільшення, об'єднання видавничого бізнесу та його сегментації; змінюються бізнес-моделі,

спрямовані на отримання прибутків (друк на замовлення printondemand; друк після продажу загального тиражу з наступним постачанням printposttrading; краудфандінг - передплатна модель книговидавання) розширюється ринок інтернет-видань, змінюється якісний склад аудиторії.

Незалежні форми для публікацій у відкритому доступі та платформи, створені книгорозповсюджувачами, фактично є альтернативними традиційному книговидаванню бізнес-моделями. Розміщення цифрових інформаційних продуктів на платформах видавництва можна вважати особливою, гібридною формою, оскільки цифрове видавництво відкритого доступу тісно перетинається з традиційним книговидаванням: видавці використовують його як інструмент для пошуку нових авторів або ж як засіб диверсифікації діяльності за рахунок надання авторам платних видавничих послуг. Такий симбіоз сприяє розвитку інклюзивних видавничих бізнес-моделей. Розвиток формату «відкритого видавництва» та краудпаблішингу як інноваційної бізнес-моделі видавничої діяльності сприятиме поглибленню тенденцій поступового переходу видавничої галузі від продуктової моделі (створення — просування — продаж продукту) до сервісної (надання редакційно-видавничих послуг як додаткового сервісу для авторів чи читачів, зацікавлених у випуску певного видання та готових його фінансувати).

Розвинений інструментарій міжнародних комунікацій пов'язаний зі вдосконаленням форм взаємодії, поширенням інформації, визначає особливості спілкування інституцій суспільства, в першу чергу освітнього та культурного характеру, що прискорює та відкриває вільний доступ до інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Женченко М. І. Цифрові трансформації видавничої галузі : монографія. Київ : Жнець, 2018. 435 с.
2. Полякова Ю. В., Шайда О. Є, Басій Н. Ф. Нові тенденції в розвитку міжнародної комунікації та міжнародної журналістики. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 6. С. 19–23.